

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

ZDRAVÉ UČENÍ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, DĚČÍN 1, KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ 622/3
příspěvková organizace

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Zdravé učení – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Údaje o škole:

Základní škola Děčín I, Komenského náměstí 622/3, příspěvková organizace

Adresa školy:

Komenského náměstí 622/3, 405 02 Děčín 1

Ředitel školy:

Mgr. Květuše Grosová

Zástupce ředitele:

Mgr. Renata Němečková

Mgr. Naděžda Maixnerová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Pavla Labutová

Mgr. Naděžda Maixnerová

Kontakty:

telefon: 778 712 944

web: zsdckomen.cz

e-mail: skola@zsdckomen.cz

Zřizovatel školy:

Statutární Město Děčín, Mírové náměstí 1175/5, Děčín 4

telefon: 412 593 111

IČO: 72743492

IZO: 102053871

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2006

Úpravy 30.8.2015

30.8.2016

30.8.2017

30.8.2018

30.8.2020

30.8.2021

1.9.2023

1.9.2024

1.9.2025

1.9.2026

Mgr. Květuše Grosová
ředitel školy

razítko školy

Úvod

Smysluplné stanovení cílů, aktivní zapojení žáků, nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodná evokace a motivace, rozvíjení životních kompetencí, vyhledávání mezipředmětových vztahů, kooperace – efektivní učení, evaluační nástroje, individualizace a respektování osobního maxima dítěte

= *ZDRAVÉ UČENÍ*

Obsah

1	Identifikační údaje	2
	Úvod	3
	Obsah	4
2	Charakteristika školy	6
2.1	Velikost a úplnost školy	6
2.2	Vybavení školy	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4	Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Hlavní cíle, klíčové kompetence	8
3.2.1	Hlavní cíle	8
3.2.2	Klíčové kompetence	9
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.4	Strategie naplňování klíčových kompetencí	9
3.5	Začlenění průřezových témat	12
3.6	Poskytování poradenských služeb ve škole	17
4	Učební plán	23
5	Učební osnovy	26
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	27
5.1.1	Český jazyk a literatura	27
5.1.2	Anglický jazyk	28
5.1.3	Další cizí jazyk	28
5.2	Matematika a její aplikace	29
5.2.1	Matematika	30
5.3.	Informatika	32
5.3.1	Informatika	33
5.4	Člověk a jeho svět	34
5.4.1	Prvouka	37
5.4.2	Přírodověda	38
5.4.3	Vlastivěda	38
5.5	Člověk a společnost	39
5.5.1	Dějepis	40
5.5.2	Výchova k občanství	41
5.6	Člověk a příroda	41

Základní škola, Děčín 1, Komenského náměstí 622/3
Školní vzdělávací program

5.6.1	Fyzika	43
5.6.2	Chemie	43
5.6.3	Přírodopis	44
5.6.4	Zeměpis	44
5.7	Umění a kultura	45
5.7.1	Hudební výchova	46
5.7.2	Výtvarná výchova	47
5.8	Člověk a zdraví	48
5.8.1	Tělesná výchova	50
5.8.2	Výchova ke zdraví	50
5.9	Člověk a svět práce	51
5.9.1	Pracovní činnosti	52
5.10	Rozšiřující oblast	54
6	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	57
6.1	Pojetí a předmět hodnocení a klasifikace	57
6.2	Vlastní hodnocení školy	57

Příloha č.1 – Učební osnovy

Příloha č.2 – Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Příloha č.3 – EU peníze školám

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola , Děčín 1, Komenského náměstí 622/3 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na 1. stupni je zpravidla po třech třídách v ročníku, na 2. stupni rovněž po třech paralelních třídách v ročníku. Kapacita školy je 700 žáků.

Škola leží v centru města, na pravém břehu Labe, v blízkosti autobusových zastávek. Je tedy vhodně umístěna i pro dojíždějící žáky. Škola bezprostředně sousedí se středními školami – gymnáziem a obchodní akademií.

2.2 Vybavení školy

Základní škola má dvě budovy. Jedna slouží pro vzdělávání žáků 1. – 3. ročníku a školní družinu, druhá pro 4. – 9. ročník.

V budově pro 1. – 3. ročník je 7 tříd, z nichž 7 slouží v době vyučování jako třídy, po vyučování jako školní družina. Na druhé budově je 18 kmenových tříd, z nichž některé jsou zároveň odbornými učebnami a 4 samostatné učebny. Škola má dvě učebny pro výuku informační a komunikační technologie, v každé je umístěno 16 počítačů. Odborné učebny jsou vybaveny počítači a dataprojektory, postupně jsou instalovány interaktivní tabule. Škola má rovněž cvičnou kuchyňku, žáci 1. stupně mají k dispozici malou čítárnu. K pohybovým aktivitám žáci využívají dvě tělocvičny a školní hřiště. Všechny třídy jsou vybaveny novým nábytkem.

Učitelé mají zázemí vytvořené v předmětových kabinetech. Mají k dispozici sborovnu s PC s internetem a kopírkou. Sborovna se využívá pro školení, porady apod.

Kuchyň s jídelnou je umístěna v budově pro 1. stupeň. Je samostatným právním subjektem.

Školní družina má 7 oddělení, která navštěvuje cca 200 žáků. Kapacita školní družiny je 210 žáků.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má cca 40 členů. Prioritou školy je zaměstnávat plně kvalifikované pedagogy. Na škole pracuje výchovný poradce, ICT koordinátor, dva metodici primární prevence (pro 1. a pro 2. stupeň), zdravotník, preventista PO,BOZP. Dále pak jsou pedagogové pověřeni metodickými povinnostmi v rámci jednotlivých předmětů. V rámci vzdělávání ICT většina absolvovala kurzy ICT dovedností (Z,P).

2.4 Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Škola je zapojena do projektů týkajících se dopravní výchovy (AJAX, Dětství bez úrazů), vztah k životnímu prostředí se v žácích snažíme podněcovat v projektu Třídíme ve škole. Škola je začleněna do projektu k rozvoji čtenářské gramotnosti Celé Česko čte dětem. V orientaci při výběru dalšího studia a profesního zaměření pomáhá žákům projekt Propagace řemeslných a technických oborů.

Při začleňování cizinců do výuky spolupracujeme v rámci projektu Vzdělávání dětí cizinců. Tento projekt organizuje Sdružení pro vzdělávání komunit.

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme také kulturně vzdělávací, ozdravné nebo sportovní akce, lyžařské kurzy, kurzy bruslení. Třídní kolektivy pracují na projektech zaměřených na tvorbu kolektivu, týmu a respektování druhých (projekt Kamarád). Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně mimo jiné na třídních schůzkách, které se konají 3x ročně nebo po dohodě s vyučujícím. Mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně seznamovat s plánovanými úkoly na měsíc a akcemi, které na škole probíhají. Rodiče mohou školu navštívit i ve dnech otevřených dveří (zaměřeno na rodiče budoucích prvňáčků). Tradicí se stal již vánoční nebo velikonoční jarmark.

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů. Velmi podstatné pro správnou realizaci Školního vzdělávacího programu je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Spolupráce s rodiči je nedílnou součástí práce pedagogů školy. Rodič je chápán jako partner, který může pozitivně ovlivnit dění ve škole.

Škola úzce spolupracuje rovněž se školskou radou, která se schází 2x ročně (při schvalování rozpočtu a výroční zprávy), v případě potřeby i častěji.

Další velmi dobrá spolupráce je s Pedagogicko psychologickou poradnou, s policií České republiky (besedy), s informativním poradenským střediskem, úřadem práce (volba povolání), ostatními středními škola a učilišti (exkurze, Dny otevřených dveří, besedy o studiu, apod.) a divadlem.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má respektovat i jejich očekávané a individuální potřeby. Posláním školy nemůže být pouhé zprostředkování množství vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naším prvořadým cílem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se zároveň cítí bezpečně a spokojeně.

3.2 Hlavní cíle, klíčové kompetence

3.2.1 Hlavní cíle

Ve své vzdělávací práci klade škola důraz na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Hlavními cíli tedy je:

- umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy
- vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a respektování práce a úspěchů vlastních i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, aby dokázali uplatnit svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáku potřebu projevovat pozitivní cítění v chování, jednání a prožívání životních situací; vnímat a vcítit se do vztahů k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému,

kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Tyto kompetence jsou požadovány pro téměř všechna pracovní zařazení a umožňují člověku, aby správně využíval a dále rozšiřoval své konkrétní dovednosti a znalosti, zaměřené na určitý obor.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní, kompetence digitální.

3.3 Výchové a vzdělávací strategie

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací
- využívání různých vyučovacích metod a organizačních forem výuky (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, exkurze atd.)
- spolupráce s rodiči a dalšími institucemi (školská rada, pedagogicko psychologická poradna, město atd.)
- proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem)

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů.

Do základního vzdělávání je zařazeno 6 průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
tématické okruhy – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj
 - vede k porozumění sobě samému a druhým
 - napomáhá ke zvládnutí vlastního chování
 - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
 - rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
 - utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
 - umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
 - formuje studijní dovednosti
 - podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny
 - pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
 - vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
 - vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
 - přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
 - napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
tématické okruhy – Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
 - vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
 - vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
 - umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
 - rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
 - prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování

- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
 - vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
 - vychovává k úctě k zákonu
 - rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
 - učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
 - přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
 - rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
 - motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
 - umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů
 - pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
 - vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
 - vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
tématické okruhy – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
 - prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
 - prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
 - rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
 - rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
 - prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
 - vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
 - vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
 - rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv
 - pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
 - obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
 - kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
 - utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
 - podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
 - upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

- **Multikulturní výchova (MuV)**

tématické okruhy – Kulturní difference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

- **Enviromentální výchova (EV)**

tématické okruhy – Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a lidské prostředí; Vztah člověka k prostředí

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje

- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
 - seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
 - učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
 - učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska
 - přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
 - vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
 - vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
 - podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
 - přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
 - vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
 - vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- **Mediální výchova (MeV)**
tématické okruhy – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu
- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
 - umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
 - učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
 - umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
 - vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských)
 - □ umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
 - vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
 - vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
 - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
 - přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
 - přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
 - rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
 - vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
 - rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
 - napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Základní škola, Děčín 1, Komenského náměstí 622/3
Školní vzdělávací program

	1.stupeň				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
OSV	Aj Prv	Prv Hv Tv	Čj/L Pč Hv Vv Tv	Čj/L M Hv Pč Tv	Čj/L
VDO		Prv	Čj/L M Pč Prv	M Vl	Vl
VMEGS					Vl
MUV	Aj Prv	Prv Tv Hv Vv	Čj/L M Tv Prv Hv	Čj/L Vl Tv Vv Pč	Čj/L Vl Hv
EV	Prv	Prv Vv Pč	Čj/L Pč Prv Vv Tv	Čj/L Př Pč Vl Tv Vv M	Čj/L Vl Tv Inf Př
MEV				Čj/L M Tv Inf	Čj/L Hv

	2.stupeň			
	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
OSV	Aj M Vko Vv Vkz Tv Pč	Aj M Vko D Pč Tv Vkz Pppř	Aj2 M Z Vko Ch Tv Pč Vv Pppř	Aj2 Vko Ch Vv Tv Pč Pppř
VDO	Vko Vv	Vko Vkz	Vko Vkz Pč Z	D Vko Z Vv Pč
VMEGS	M Hv D Pč	D Z Hv Vko Pč Vkz Inf	Ch Pvč Pč Vkz Inf	D Z Vv Pč Inf
MUV	Nj D Z Vko Vv Hv	Vko Z Hv Vkz	Čj/L Z Vv Nj2 Vkz Vko	Nj Z Pč Nj2 Vko Inf
EV	M F Z Př Pč Vv	Aj M D F Vko Vkz Z Pč Inf Pvč Pppř	F Ch Př Vv Pppř Inf CvM Z Pvč	Aj2 F Ch Pppř Z Vv CvM Inf Vv
MEV	Inf Z	Nj Hv Vkz Pppř Pč Inf Pvč CvM CvČj	ČJ/L Z VV Pppř CvM Vkz Inf Pč	Nj Pč Inf Pppř

3.6 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce, psycholožka pedagogicko psychologické poradny a speciálně pedagogického centra, metodik prevence, speciální pedagožka, vedení školy, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěch a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žáků, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuálních potřeb žáků a rodičů.

Psycholožka z pedagogicko psychologické poradny dochází pravidelně 1x měsíčně.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestup k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Součástí prevence jsou metody a formy výuky v řadě vyučovacích předmětů – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, možnost individuálních konzultací s výchovným poradcem a metodikem prevence, intenzivní komunikace s rodiči atd.

Metodik prevence a výchovný poradce velmi úzce spolupracují s oddělením péče o dítě a kurátory pro děti a mládež. Rovněž tak s ostatními sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů za pomoci všech pracovníků školy. Při jakémkoliv náznaku možnosti záškoláctví, šikany či jiných negativních jevů je okamžitě toto řešeno. Postup je koordinován přes výchovného poradce a metodika prevence ve spolupráci s třídními učiteli, je svoláno setkání s rodiči, jsou možné konzultace se

žákem a rovněž zde máme možnost odborného poradenství a podpory.

Psychologická péče

Na třídní učitele, výchovného poradce školy nebo metodika prevence se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat o konzultaci. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultaci a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v§ 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLP a pro žáky přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

PLPP a IVP zpracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně přizpůsobit i výběr učiva.

Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení při čtení, psaní, počítání
- nepřesné vnímání času
- obtížné rozlišování podstatného a podružného
- neschopnost pracovat s abstrakcí
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti
- pracovat se změnou
- problémy s technikou učení
- problémy s porozuměním významu slov
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti
- malá představivost
- nedostatečná jazyková způsobilost
- nižší schopnost číst a pamatovat si čtené
- řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků osvědčují, patří například:

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů
- intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů
- pravidelné a systematické doučování ve škole - podpora přípravy na školu v rodině
- podpora osvojování jazykových dovedností
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole v ŠVP škola stanoví:

pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP v ŠVP může škola případně stanovit

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin prodloužení základního vzdělávání na 10 let učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče.

Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

Základní škola, Děčín 1, Komenského náměstí 622/3
Školní vzdělávací program

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření o patření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)

Integrační program školy je nastaven tak, aby umožňoval osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima.

Vzdělávání žáků se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Dle možností školy a potřeb žáků je možné vyučovat tyto žáky v malých skupinách, jejichž výuka může být zařazována před nebo hned po vyučování, ve dnech, kdy mají žáci méně náročný a kratší rozvrh nebo ve školní skupině v průběhu vyučování.

Ve všech organizačních formách je nutné vytvářet podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb.

Škola zabezpečuje odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření, umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směřuje k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci. Uplatňuje při jejich vzdělávání kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod, zejména při rozvíjení rozumových schopností, zlepšování sociální komunikace a dalších specifických dovedností žáků.

Vytvořený ŠVP ZV je podkladem pro tvorbu individuálních vzdělávacích plánů (dále pak IVP). IVP pro tyto žáky je přizpůsoben a upraven tak, aby se dosáhlo souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků a podle kterých po dohodě a spolupráci s rodiči je náprava uskutečňována.

Na sestavení IVP se podílí

- třídní učitel
- vyučující příslušných předmětů
- pedagogicko-psychologická poradna
- rodiče
- případně další odborníci
- IVP schvaluje ředitelka školy.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností těchto žáků a při jejich vzdělávání poskytují se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc poradenská zařízení: pedagogicko-psychologické poradny speciálně pedagogická centra aj.

Žáci s poruchou chování mají velmi často i jiné poruchy (hyperaktivita, snížená schopnost koncentrace..), proto jim vyhovují časté změny činností, neustálé opakování a utřídování učiva, vyhovuje jim menší kolektiv.

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí je ve většině případů nedostatečná znalost jazyka. Největší pozornost je věnována jeho osvojení. Jestliže žák nedisponuje základními pojmy v českém jazyce, je nutná individuální pomoc, zařazení žáka do skupiny, kde je možnost neustálého procvičování a opakování učiva.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola zabezpečuje a uplatňuje:

- individuální nebo skupinovou péči
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající formy a metody práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- respektování individuality žáka
- využívání podpůrných opatření při vzdělávání
- princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky a speciálně pedagogickou péči
- zohledňuje druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracuje s rodiči, zákonnými zástupci žáků, s odbornými pracovníky\poradenského pracoviště, s odborníky z jiných resortů (etopedem, sociálním pracovníkem, Policií ČR, aj...)
- spolupracuje s ostatními školami
- podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- umožňuje využití týdenní časové dotace stanovené pro jednotlivé ročníky zařazením speciálně pedagogické péče
- upravuje a formuluje očekávané výstupy v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobuje i výběr učiva
- umožňuje v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině
- přizpůsobuje klasifikaci jejich vývojové poruše, hodnotí s tolerancí, po dohodě s rodiči může používat slovní hodnocení
- vytváří podmínky, aby se tito žáci začleňovali co nejvíce do kolektivu ostatních dětí a všech aktivit školy
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti

Učitel na základě výukových problémů, které se u žáka vyskytují, po dohodě s výchovným poradcem a zákonnými zástupci, žáka pošle na vyšetření v PPP.

Konečná diagnóza přísluší odbornému pracovišti, které vyloučí záměnu s jinými možnými příčinami obtíží (vada zraku, sluchu, nižší rozumové schopnosti, změna zdravotního stavu...) a navrhne další postup. Dle tohoto navrženého postupu je vypracován IVP

(individuálně vzdělávací plán) každému žákovi tzv. „na tělo“, ve kterém je přihlédnuto k osobnosti žáka a jeho problémům při výuce či v chování.

Naše škola integruje žáky, kteří mají k dispozici pro výuku i asistent pedagoga. A ve školní skupině druhého pedagoga.

Ve škole vytváříme dobré podmínky i pro vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, jelikož v tomto případě je důležitý citlivý přístup ze strany učitele a dobrá znalost rodinného prostředí. Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků, ať už se jedná o děti cizinců, děti z rozvrácených rodin, z rodin sociálně slabých (např. matka samoživitelka) či děti z různých kultur a etnik, dokážeme plánovat výuku tak, aby vycházela a přizpůsobovala se zájmům a potřebám těchto žáků.

Klasifikaci všech těchto žáků přizpůsobujeme jejich vývojové poruše, hodnotíme s tolerancí, či po dohodě s rodiči používáme hodnocení slovního. S integrací a školní úspěšností souvisí i prevence sociálně patologických jevů na základě minimálního preventivního programu (dále jen MPP).

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Rozpoznat mimořádné nadání od nerovnoměrného (zrychleného) vývoje dětí, který se později vyrovnává, je v mladším školním věku náročné a je třeba při jeho identifikaci spolupracovat s pedagogicko-psychologickými poradnami nebo Speciálně pedagogickým centrem. Častěji se na prvním stupni škol setkáváme s žáky, kteří jsou buď všestranně rozvinutí a dosahují celkově velmi dobrých výsledků, nebo mají zvýšený zájem o některou vzdělávací oblast či disponují některými mimořádnými dovednostmi (výtvarnými, hudebními, sportovními...). Zda se jedná opravdu o žáky mimořádně nadané, o tom rozhoduje odborné psychologické vyšetření a na jeho základě a doporučení pak škola zajistí odpovídající péči. Učitelé volí takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup žáka například: diferencované zadávání úkolů ve školní práci, individuální zadávání složitějších úkolů apod.

Každý žák má možnost přihlásit se do školních soutěží a olympiád a v případě svého úspěchu reprezentovat školu ve vyšších kolech soutěží a olympiád.

Školní družina

Školní družina má sedm oddělení. Zabezpečuje ranní i odpolední provoz. Její činnost jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Program školní družiny navazuje na rozvoj klíčových kompetencí a výstupy jednotlivých předmětů.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Souběžně s činností školní družiny organizují vychovatelky i akce většího rozsahu (např. oslavy MDD, výroba dárků ke Dni matek, k zápisu pro budoucí prvňáčky, karneval, malování na chodníku, sportovní odpoledne apod.).

Vychovatelé se seznámili se Školním vzdělávacím programem.

Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky řadu kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním apod.

4 Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	9	7	8	8	53
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	3	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	1	12
	Vlastivěda	0	0	0	2	2		
	Přírodověda	0	0	0	1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
	Celkem	21	22	24	25	26	16	118

II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	34
	Anglický jazyk – Další cizí jazyk	3	3	3	3		
		0	0	3	3		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	2	1	0	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	3	24
	Chemie	0	0	2	2		
	Přírodopis	2	2	1	1		
	Zeměpis	2	2	2	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	0	1	11
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4
Povinně volitelný předmět			2	2	2	6	6
	Celkem	28	30	32	32	18	122

	1. stupeň	2. stupeň
Využití disponibilní časové dotace	Český jazyk a literatura – 8 Anglický jazyk – 3 Matematika – 4 Člověk a jeho svět – 1	Český jazyk a literatura – 1 Matematika – 2 Informatika – 3 Člověk a společnost - 1 Člověk a příroda – 4 Člověk a zdraví – 1 Člověk a svět práce - 1 Povinně volitelný předmět - 5

Volitelné předměty	Ročník	Ročník
Konverzace v anglickém jazyce	7.	8. – 9.
Německý jazyk		8. – 9.
Cvičení z matematiky	7.	8. – 9.
Cvičení z českého jazyka	7.	8. – 9.
Seminář a praktika z přírodovědných předmětů	7.	8. – 9.
Informatika	7.	8. – 9.
Sportovní výchova	7.	8. – 9.
Textilní a výtvarné činnosti	7.	8. – 9.
Vedení domácnosti	7.	8. – 9.
Práce s technickými materiály		9.
Časová dotace	1 hodina	2 hodiny

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizován v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk a další cizí jazyk, povinně volitelných předmětech konverzace v anglickém jazyce, německém jazyce a cvičení v českém jazyce. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk (Další cizí jazyk)

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Lidské vztahy
- Multikulturalita

Enviromentální výchova

Tématické okruhy

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy

- Kritické čtení a vnímání med. sdělení
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

- Práce v realizačním týmu

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Tento vyučovací předmět má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy se již dokáží česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti.

Výuka probíhá v kmenových třídách a učebnách informatiky. Do výuky jsou začleňovány vycházky a návštěvy městské knihovny.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy: jazykovou výchovu, slohovou a komunikativní výchovu a literární výchovu. V 1. a 2. třídě je dále vyčleněno psaní.

Nabídkou pro žáky 9. ročníků je povinně volitelný předmět Cvičení z českého jazyka a matematiky, ve kterém se žáci zabývají nadstandartními úlohami a přípravou na přijímací zkoušky.

V komunikační a slohové výchově se zaměřujeme na:

- vnímání a chápání různých jazykových sdělení
- čtení s porozuměním, kultivované psaní a mluvení
- rozhodování se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím
- analyzování textu, kritické posouzení jeho obsahu
- posouzení formální stránky textu a jeho výstavbu

V jazykové části se zaměřujeme na:

- správné osvojení techniky psaní
- souvislé vyjadřování a dovednost správně a kultivovaně používat mateřský jazyk
- získání významných dovedností spojených s komunikací člověka
- poznávání bohatosti českého jazyka a jeho slovní zásoby

osvojení podstatných poznatků ze systému českého jazyka a praktické ovládnutí základů českého pravopisu

V literárně výchovné části se zaměřujeme na:

- čtení s porozuměním a interpretaci přístupných textů z literatury minulosti i současnosti
- vytváření základních čtenářských dovedností a návyků

- získávání elementárních a použitelných literárně vědných poznatků, důležitých pro pochopení čtených textů, pro jejich rozbor a hodnocení
- seznámení s nejdůležitějšími literárními žánry a formami
- dovednost rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní
- utváření čtenářského vkusu a trvalého zájmu o četbu

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Anglický jazyk je vyučován od 1. do 9. ročníku. Třídy se dělí na jazykové skupiny s maximálním počtem 24 žáků ve skupině. Skupiny nejsou vnitřně diferencované, zahrnují i žáky s SPU. Výuka probíhá v odborné učebně i klasických třídách.

Cílem výuky v 1. ročníku je probudit v dětech zájem o studium cizího jazyka. U některých žáků pak pozvolným způsobem navázat na jejich předškolní výuku angličtiny. Zájem o studium cizího jazyka pak upevňujeme v průběhu celé školní docházky s tím, že opakovaně zdůrazňujeme důležitost znalosti cizích jazyků v dnešní době. Hlavním a společným cílem ve všech ročnících pak je postupné osvojování si jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití jazyka při komunikaci, dále pak získání schopnosti číst se správnou výslovností a s porozuměním přiměřeně osvojené jazykové úrovni a získání schopnosti psát v cizím jazyce se správným přepisem slov. Žáci také postupně poznávají kulturu anglicky mluvících zemí, vyhledávají nejdůležitější informace o dané zemi a pracují s nimi. Učí se toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Od 7. ročníku si mohou žáci zvolit jako povinně volitelný předmět Konverzace v anglickém jazyce, kde je rozvíjen hlavně jejich mluvený projev.

5.1.3 Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace. Žák rozumí známým a každodenním výrazům a základním frázím vycházejících z konkrétních potřeb, umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit.

Při výuce klademe důraz především na následující kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce.

Cílem vzdělávací oblasti je:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	9	7	8	8	53
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	3	

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	34
	Anglický jazyk –	3	3	3	3		
	Další cizí jazyk	0	0	3	3		

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti

potřebné v praktickém životě, a umožňuje získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Matematika.

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

- Občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Lidské vztahy

Enviromentální výchova

Tématické okruhy:

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy:

- Vnímání autora mediálních sdělení

5.2.1 Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět Matematika je vyučován od 1. do 9. ročníku. V rámci celé školní docházky využíváme kmenové třídy, učebny informatiky, některá cvičení probíhají v přírodě.

Matematika rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku.

Při vyučování se zaměřujeme především na rozvoj životních kompetencí – učit se, spolupracovat, umět náležitě komunikovat a řešit problém. Soustavně zařazujeme činnosti, při kterých žák aplikuje matematické dovednosti při řešení životních situací.

Nedílnou součástí výuky v každém ročníku jsou „Souhrnná cvičení“ v průběhu roku a „Závěrečná opakování“ na konci každého ročníku. Typickým rysem vyučování matematice je samostatné řešení úloh a problémů vyžadujících matematické postupy. Výuka musí probíhat systémem „zpětné vazby“ založené na tvořivosti každého žáka.

Ve vyučovacím procesu využíváme skupinové a projektové formy práce i práce frontální, využíváme i počítačové učebny s výukovými programy.

Nabídkou pro žáky 9. ročníků je povinně volitelný předmět Cvičení z českého jazyka a

matematiky, ve kterém se žáci zabývají nadstandartními úlohami, přípravou na matematické soutěže a přípravou na přijímací zkoušky.

Zaměření vzdělávací oblasti:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	24

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	2	17

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Informatika

Zařazená průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní difference

Enviromentální výchova

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Tvorba mediálních sdělení

Zaměření vzdělávací oblasti:

- systémový přístup při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku. Na 2. stupni od 6. do 7. ročníku.

Informatika se vyučuje v odborných učebnách, skupiny čítají zhruba 15 žáků (třídy jsou děleny na polovinu).

Obsahem výuky jsou informační a komunikační technologie. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání a prezentování

informací.

V předmětu je kladen důraz na životní kompetence – tvořivost, práce s informacemi a jejich prezentace, podnikatelská dovednost, řešení problémů, práce, zdraví zodpovědnost.

Používanými metodami a formami výuky jsou frontální, skupinové a projektové vyučování.

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	0	0	0	1	1	1	2

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	2	1	0	1	3	4

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určen pro všechny ročníky 1. stupně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Člověk a jeho svět* je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu¹.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu,

hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní–a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

- Prvouka (1. – 3. ročník)
- Přírodověda (4. a 5. ročník)

- Vlastivěda (4. a 5. ročník)

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v polit. životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ

Enviromentální výchova

Tématické okruhy:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy:

- Tvorba mediálních sdělení

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je brán jako komplexní oblast, která vymezuje vzdělávací obsah do pěti klíčových okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Během výuky se vhodně zařazují prvky dramatické výchovy, hudební a výtvarné výchovy, pracovních činností a českého jazyka.

Osvojování učiva prvouky je vedeno především formou hry, tvořivým poznáním, osvojováním si potřebných dovedností a utváření si vztahu k sobě i k okolnímu světu – rozdíly mezi lidmi, tolerance a chování na základě obecně uplatňovaných pravidel soužití. Žáci objevují, v čem by mohli v budoucnu být úspěšní. Poznávají podstatu zdraví, příčiny nemocí, prevence a bezpečnosti. Učí se účelně rozhodovat v nejrůznějších situacích.

Žáci pracují samostatně, ve skupinách nebo ve dvojicích. Vědomosti nad rámec výuky si mohou žáci rozšiřovat hledáním v různých encyklopediích nebo na internetu.

Klasický způsob výuky doplňují různé akce – exkurze, projekty, divadelní představení, vycházky.

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech (prvouka, matematika, český jazyk a literatura,...) a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika a chemie. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty – např. pro svět práce.

Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností správně je používat – aplikovat je. Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech a na pozorování.

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Vlastivěda je koncipován jako upevnění a rozšíření elementárních vědomostí ze společenských oblastí, které žáci získali v prvouce a nabyli osobní zkušeností. Obsah předmětu je členěn do koncentrovaných tematických celků. Vyučování směřuje k podrobnějšímu poznávání místní krajiny a oblasti a k vytváření počáteční ucelené představy o České republice i o jejích jednotlivých oblastech. Dále vede k utváření ucelené představy o přírodě, kultuře, historii a životě lidí na území naší vlasti.. Žáci si mají také vytvářet základní představy o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Součástí výuky je naučit žáky orientovat se v terénu, pracovat s mapami. Celkově mají žáci získávat odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám. Získané vědomosti mají žáci umět používat v praktických situacích. Učivo Vlastivědy vytváří přirozené základy pro výuku předmětu Dějepis, Zeměpis a Výchovy k občanství ve vyšších ročnících základní školy.

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	1	12
	Vlastivěda	0	0	0	2	2		
	Přírodověda	0	0	0	1	1		

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějepisné, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

- Dějepis
- Výchova k občanství

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře

- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis na 2. stupni ZŠ navazuje na znalosti, které si žáci osvojovali v předmětu Vlastivěda na 1. stupni ZŠ.

Důraz je kladen na vytváření hodnotového systému žáků tak, aby se orientovali v oblasti sociální, politické, mravní a estetické, aby chápali a uznávali lidské hodnoty, které by měly být v moderním světě samozřejmé tj. demokracie, svoboda, smysl pro spravedlnost, tolerance, solidarita.

Mezi důležitými žákovskými kompetencemi v předmětu Dějepis převládá řešení problémů, schopnost analyzovat a zobecňovat historická fakta, zaujmout stanoviska, chápat

dobové souvislosti. Rozvíjí se logické a abstraktní myšlení žáků, komunikační dovednosti, schopnost vést dialog, obhajovat své názory. Výuka je doplněna návštěvami kulturních akcí a institucí.

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět se řadí ke společensko vědním oborům. je vyučován na 2. stupni. Pomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v běžném životě., učí žáky toleranci k jiným národům a rasám. Každý žák je veden k odpovědnosti za své počínání, snaží se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který je schopen orientovat se ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích.

Výchova k občanství je vyučovací předmět, který by měl reagovat na aktuální vývoj země a světa, měl by žáky vést k pochopení těchto aktualit a naučit je přiměřeně a věcně reagovat.

U žáků je důležité posílit jejich schopnost komunikace, řešení problémů, práce a spolupráce, samostatné myšlení, rozvíjet jejich orientaci ve světě financí. Je nutné rovněž přiblížit žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády a ukázat možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Je zapotřebí volit vhodné výukové metody. Proti běžným vyučovacím předmětům je zde velká škála možností s žáky pracovat a komunikovat v daleko větším spektru témat. K tomu je možné volit řadu forem a metod výuky, které umožní zvládnutí učiva. Kromě klasické výuky se preferuje skupinové vyučování, projektové vyučování, besedy, návštěvy institucí, exkurze, výstavy, představení... Tyto a jiné formy pomáhají lepšímu pochopení souvislostí, lepší orientaci v současném světě.

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje předměty Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis. Zároveň se promítá i do ostatních vzdělávacích oblastí a do celého života školy. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky předměty umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje široký okruh otázek

spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim i potřebný základ pro lepší porozumění a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita

Enviromentální výchova

Tématické okruhy

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Cíle vzdělávací oblasti

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika navazuje na výuku matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy na 1. stupni.

Obsahově se člení do několika oblastí, které pokrývají širokou škálu přírodních jevů.

Výuka probíhá ve specializované učebně fyziky. Hlavní důraz je kladen na praktické pokusy a to jak formou demonstrační, tak frontální a také formou laboratorních prací. Pokusy a experimenty jsou co nejvíce propojeny s praxí a podmínkami v reálném životě. Závěry pokusů jsou aplikovány na použití v praxi. Žáky to tak vede k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a přírody a k rozvoji environmentálního povědomí.

Ve fyzice se snažíme o rozvoj většiny životních kompetencí, převládajícími jsou řešení problémů, tvořivost, učení, komunikace, spolupráce a zdraví. Výchovně vzdělávacích cílů je dosahováno i s ohledem na individuální osobnosti žáků. Žákům, kteří projevují zájem o předmět je umožňován individuální rozvoj např. zadáváním složitějších problémových úloh, asistováním při pokusech, účastmi na fyzikálních olympiádách apod.

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je vyučován v 8. a 9. ročníku. Navazuje na učivo 1. stupně zejména předmětů Přírodověda, souvisí úzce s předměty Přírodopis, Fyzika a Matematika. Výuka je zaměřena především na tvořivost, komunikaci, řešení problémů, zdraví. Do výuky začleňujeme laboratorní práce, kde se upevňují pracovní návyky, práce ve skupině, zodpovědnost při

spolupráci mezi žáky – třída se dělí na skupiny, tím se zabezpečuje bezpečnost práce v těchto hodinách. Ve vyučování převládají demonstrační pokusy z důvodu bezpečnosti. Všichni žáci ve vhodných tématech zpracovávají referáty. Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami, jsou vedeni k ochraně životního prostředí a vlastního zdraví.

Výuka je řízena tak, aby žáci postupně

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie
- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, vyvozovat souvislosti, zdůvodňovat závěry a uvádět je do širších souvislostí
- získávali pracovní návyky
- dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví svého a svých spolužáků
- poznávali zásady bezpečnosti při práci s látkami zdraví škodlivými, dokázali v krizové situaci poskytnout první pomoc
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Výuka chemie, tak, jako ostatní předměty, přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a praktickým životem.

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na 1. stupni. Je vyučován v 6. až 9. ročníku, vyučuje se v odborné učebně, při laboratorních pracích se hodiny dělí, pracuje se zpravidla s polovinou třídy.

Cílem předmětu je poznávání přírodních zákonů pomocí vlastních prožitků a rozumového poznání, poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, řešení problémů a práce s informacemi.

V 7. až 9. ročníku se předmět rozšiřuje o povinně volitelný předmět Seminář a praktikum z přírodovědných předmětů, které rozšiřuje praktické dovednosti.

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis navazuje na předměty 1. stupně – Prvouku a Vlastivědu. Je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Výuka každé hodiny probíhá v odborné učebně.

Celé učivo obsahuje několik učebních celků: vesmír, kartografie, fyzická geografie, sociální geografie i regionální geografie se zaměřením na Českou republiku. Využíváno je

mezipředmětových vztahů, zvláště k dějepisu, přírodopisu, matematice.

Mezi kompetencemi převládá vyhledávání a třídění informací, důraz je kladen na práci s atlasem. Značná pozornost je věnována regionálnímu zeměpisu se zaměřením na město a okres Děčín.

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	2	4	25
	Chemie	0	0	2	2		
	Přírodopis	2	2	1	2		
	Zeměpis	2	2	2	1		

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje jiné než racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznávání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat sdělovat jinými než uměleckými prostředky. V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova, kterou zařazujeme do všech ročníků. Od 7. ročníku nabízíme žákům povinně volitelný předmět Praktické výtvarné činnosti.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

Hudební výchova
Výtvarná výchova

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální rozvoj

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova

Tématické okruhy:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy:

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Stavba mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti

Cíle vzdělávací oblasti

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Základní formou realizace je vyučovací hodina, kromě toho jsou realizovány různé akce (např. návštěva koncertů, žákovská vystoupení, hudební kroužky, soutěže apod.).

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním rozumovým rozvojem žáků se hudební výchova zaměřuje na :

- kultivování hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus
- melodické a harmonické cítění, hudební paměť, představivost a fantazii

- rozvíjení vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových dovedností
- porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům
- orientaci v základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- poznávání české kultury a kultury jiných národů
- pochopení a respektování hudebního projevu jiných, tvoření vlastních názorů
- vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění
- získávání a prohlubování základních poznatků hudební nauky
- přehled a orientace v dějinách hudebního umění

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

V prvních třech ročnících je výuka tohoto předmětu založena především na spontánnosti, bezprostřednosti a uvolněnosti žáka. Učitel využívá metod – hry a experimentu. Od 4. ročníku je práce ovlivněna rozvíjejícím se intelektem a vývojem vlastního postoje ke světu.

Ve výtvarné výchově je důležitý vlastní citový prožitek každého jednotlivého žáka, rozvoj fantazie, barevného kontrastu a harmonie, práce s plochou, bezpečnost při práci a vhodné zacházení s pomůckami.

Žáci pracují s různými materiály, pracovními formáty a technikami. Nejčastěji využívanými technikami je – kresba, malba, frotáž, koláž, otisk, modelování, kombinování technik.

Do výtvarné výchovy zasahují témata prvouky (pozorování přírody), českého jazyka (lidová slovesnost), matematiky (rozvržení práce v ploše a prostoru).

Učitel zařazuje jednotlivé náměty a techniky s ohledem na dostupnost pomůcek a materiálů, roční období, svátky, divadelní představení nebo jiné akce. Výuka je doplněna návštěvami různých výstav, vystavováním vlastních výtvorů, výtvarnými kroužky, vycházkami.

Na 2. stupni jsou hodiny převážně organizovány v odborné učebně výtvarné výchovy. Výuka je realizována především prostřednictvím tvůrčích činností žáků, ve kterých se uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost a fantazie. Činnostní složka výtvarné výchovy podporuje schopnost řešit problém, spolupracovat i učit se. Jde o schopnost svobodně se vyjadřovat k různým tématům a situacím. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory, ale též vnímat, co chtějí naznačit ostatní. Vedeme žáky k zamyšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce. Ve všech formách výtvarného projevu klademe důraz na prezentaci osobnosti žáka a dáváme mu možnost individuálně se vyjádřit.

Žák se postupně učí vytvářet vztah k výtvarnému umění, výtvarným hodnotám, učí se zaujímat k nim svůj postoj, vnímat pozitivní i negativní, je veden k vnímání okolního světa, učí se hledat krásu v neponičené přírodě i střízlivě hodnotit působení sdělovacích prostředků. V neposlední řadě výtvarnou výchovu chápeme jako záležitost podílejí se též na udržování psychického zdraví.

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		12
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1		10
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje v předmětech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a povinně volitelném předmětu Sportovní výchova. Zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají, a do života školy. Navazuje přímo na oblast Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost.

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

Tělesná výchova
Výchova ke zdraví

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj

- Sociální rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova demokratického občana

Tématické okruhy:

Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Kulturní difference
- Lidské vztahy

Enviromentální výchova

Tématické okruhy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Cíle vzdělávací oblasti

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žáků prožitky z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

5.8.2 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	0	1	11
	Tělesná výchova	2	2	2	2		

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- Pracovní činnosti

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Tématické okruhy:

- Osobnostní rozvoj
- Morální rozvoj

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tématické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Tématické okruhy:

- Lidské vztahy

Enviromentální výchova

Tématické okruhy

- Základní podmínky života
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

Tématické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Cíle vzdělávací oblasti

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Na 1. stupni je vzdělávací obsah předmětu rozdělen na 4 tématické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Výuka probíhá v kmenových třídách. Při výuce se klade důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnost, poznávání různých materiálů a práci s nimi, získání základních pracovních dovedností a návyků. Důležité je, aby si žáci osvojili zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně životního prostředí, vytvářeli si pozitivní vztah k práci.

Do výuky na 2. stupni jsme vybrali tyto tématické okruhy: v 6. ročníku Pěstitelské práce a Práce s technickými materiály, v 7. ročníku Příprava pokrmů a Práce s technickými materiály a v 8. a 9. ročníku Svět práce.

Charakteristika tématických okruhů

Pěstitelské práce

ŠVP pro Pěstitelské práce je přizpůsoben možnostem školy. Škola nemá školní pozemek. Žáci jsou vyučováni ve třídách a proto se zaměřujeme zejména na laboratorní práce (ověřování teoretických vědomostí), praktické činnosti, jako je aranžování ze suchého materiálu, péče o květiny v budově školy, vegetativní rozmnožování pokojových rostlin. Využíváme také možnosti exkurzí do Stanice mladých přírodovědců a SZTŠ – Libverda.

Práce s technickými materiály

Výuka probíhá v dílnách. Žáci provádí jednoduché práce s technickými materiály, řeší

jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí. Dokáží si zorganizovat a naplánovat svou činnost. Užívají technickou dokumentaci, připraví si jednoduchý náčrt výrobku. Dodržují obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytnou první pomoc.

Příprava pokrmů

Výuka probíhá ve cvičné kuchyňce. Žáci používají základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhují základní spotřebiče. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržují základní princip stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. Dodržují zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytnou první pomoc při úrazech v kuchyni.

Svět práce

Tématický okruh klade důraz na volbu povolání a na zásady drobného podnikání a s tím související náležitosti. Snažíme se vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k vytrvalosti a soustavnosti při plnění úkolů, k uplatňování tvořivosti a vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku, k sebedůvěře, posilování zdravého sebevědomí, ke schopnosti správného sebehodnocení, ke kladnému postoji k fyzické práci a úctě k manuální práci vůbec, k pozitivnímu přístupu k životnímu prostředí, k rozvíjení podnikatelského myšlení a ke schopnosti třídit informace. Při výuce klademe důraz na rozvoj osobnosti žáka, dodržování pravidel společenského chování, na komunikaci a spolupráci.

1.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4

5.10 Rozšiřující oblast

Přehled volitelných předmětů, které budou zařazovány podle zájmu žáků

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělání v jím zvolené oblasti. Žák si vybere předmět, který bude navštěvovat z aktualizované nabídky pro daný školní rok na období celého školního roku.

7. ročník (1 hodina)

- Konverzace v anglickém jazyce
- Seminář a praktika z přírodovědných předmětů
- Sportovní výchova
- Textilní a výtvarné techniky

8. ročník (2 hodiny)

- Konverzace v anglickém jazyce
- Seminář a praktika z přírodovědných předmětů
- Informatika
- Sportovní výchova
- Textilní a výtvarné techniky
- Vedení domácnosti

9. ročník (2 hodiny)

- Konverzace v anglickém jazyce
- Cvičení z českého jazyka a matematiky
- Informatika
- Textilní a výtvarné techniky
- Vedení domácnosti
- Práce s technickým materiálem

Charakteristika volitelných předmětů

Konverzace v anglickém jazyce

Výuka probíhá v jedné skupině. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků (jde o to, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý jazyk), čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Dále se žáci zaměřují na samostatnou tvořivou činnost formou individuálních i skupinových projektů. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci by měli rovněž porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Žáci prohlubují znalosti předmětu Cizí jazyk a reálie zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace s nimi.

Výuka navazuje na probíraná témata, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu (např. anglické písně) a popisování jednoduchých dějů (žákům je vytvářen dostatek komunikačních příležitostí pro používání angličtiny a jsou předkládány konkrétní situace,

k jejichž zvládnutí je její použití nezbytné).

Výuka by měla být zábavnější alternativou k běžným hodinám angličtiny. Výuka probíhá v běžných třídách, v jazykové učebně i v učebně počítačové.

Cvičení z českého jazyka a matematiky

Cvičení z českého jazyka a matematiky navazuje na základní znalosti získané v nižších ročnících. Doplnuje a rozšiřuje dovednosti, rozvíjí a podporuje samostatnou tvořivost žáků. Shrnuje, utřídí a procvičuje veškerou již probranou látku mluvnice. Mateřský jazyk v mluvené i písemné podobě umožňuje poznat a pochopit společensko kulturní vývoj lidské společnosti, vytváří předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci. V matematice rozvíjí logické myšlení žáků, poskytuje i vědomosti a dovednosti pro orientaci v praktickém životě.

Předmět prohlubuje základní učivo v českém jazyce a matematice, je dobrou přípravou na studium na střední škole.

Seminář a praktika z přírodovědných předmětů

Cílem přírodovědného semináře je zdůraznit, že přírodní vědy nejsou jen souhrn školních poznatků, ale také umění dívat se a vnímat vše kolem sebe. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem.

Informatika

Volitelný předmět Informatika je vyučován v odborných pracovnách ICT. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával výhradně na základě individuální nebo skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnu cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života.

Sportovní výchova

Volitelný předmět Sportovní výchova vede k všestrannému rozvoji pohybových schopností a dovedností žáků, rozvoji smyslu pro účelný a krásný pohyb, získávání návyku správného držení těla, upevňování charakterových vlastností, získávání pocitu nutnosti pravidelného cvičení, posílení tělesné kondice a duševní pohody, rozvoji základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody...), rozvoji míčových her. Cílem je dosáhnout toho, aby většina žáků využívala svůj volný čas pro sportovní aktivity dle vlastního výběru.

Textilní a výtvarné techniky

Volitelný předmět Textilní a výtvarné praktiky je určen žákům s hlubším zájmem o výtvarnou tvorbu a umění. Žákům je nabídnuta možnost věnovat se i dalším výtvarným činnostem a technikám, se kterými se běžně v rámci výuky předmětu výtvarná výchova z časových či organizačních důvodů nesetkají. Žáci se učí malířským, grafickým a kreslířským dovednostem, pracují s nejrůznějšími materiály a seznamují se blíže s výtvarným uměním.

Žáci jsou vedeni k tvořivému a samostatnému řešení problémů, k vnímavosti své práce

a svého konání vůbec.

Cvičení z německého jazyka

Vzdělávání směřuje k dosažení úrovně A. Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace. Žák rozumí známým a každodenním výrazům a základním frázím vycházejících z konkrétních potřeb, umí tyto výrazy a fráze používat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit.

Při výuce klademe důraz především na následující kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení. Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce.

Vedení domácnosti

V tomto předmětu se žáci v naší moderně vybavené cvičné kuchyňce seznamují se zařízením domácnosti, zásadami jejího financování a údržbou, s přípravou pokrmů i vyvážených jídelníčků. Získávají tu představu o vhodné úpravě stolu i o správném stolování. Navrhnuv všední i slavnostní menu.

Práce s technickými materiály

Předmět vede k získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, k osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, k osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, k osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, k základů organizace a plánování práce a technologické kázně, získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě, k získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci, k osvojení si základních dovedností a vědomostí při opravách školního materiálu a vybavení školy i péči o venkovní sportovní zařízení školy a zeleň v okolí školy. Předmět Práce s technickými materiály se vyučuje ve školní dílně.

2.stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilních	Celkem za oblast
Povinně volitelný předmět			1	2	2	5	5

6 Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

6.1 Pojetí a předmět hodnocení a klasifikace

Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou klasifikační stupnicí. Klasifikace není cílem výchovně vzdělávacího procesu.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a souhrnná. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Souhrnná klasifikace se uskutečňuje na konci 1. a 2. pololetí.

Předmětem klasifikace jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu). Předmětem klasifikace je také chování podle požadavků školního řádu. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

Celkový prospěch a celkové hodnocení žáka se stanovuje na konci každého pololetí.

Zásady klasifikace

Na naší škole hodnotíme žáka klasifikací (1.– 9. ročník). Používáme pět klasifikačních stupňů.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně a umožní žákovi opravu nepříznivé průběžné klasifikace.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

Pro potřeby klasifikace se dělí předměty do 3 skupin: předměty s převahou teoretického zaměření, s převahou praktického zaměření a s převahou výchovného zaměření.

Při hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na kladné výkony a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení místo jednostranného zdůrazňování chyb a nedostatků.

6.2 Vlastní hodnocení školy

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak musí škola nutně věnovat velkou pozornost procesu vlastního hodnocení vzdělávacího procesu jako celku. Nutné je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení hodnotících činností. Hlavním cílem vlastního hodnocení je zjištění stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba.

Oblasti vlastního hodnocení

- Individuální vzdělávací potřeby
Na základě sledování žáků je stanovena včasná diagnostika, dle které jsou zohledněny individuálních potřeby žáků. Tomu je uzpůsobena příprava a práce učitele v hodině.
- Spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou
Spolupráce s rodiči probíhá na úrovni informativních pohovorů s třídními učiteli, pohovorů s výchovnou poradkyní, zástupkyní ředitelky a s ředitelkou školy. Názory a požadavky rodičů při občanském sdružení OSRPŠ jsou samozřejmě brány v potaz a řešeny. Při škole funguje Školská rada.
Škola pořádá a zúčastňuje se akcí pro širší veřejnost (např. jarmarky, soutěže, besedy, vystoupení v pečovatelském domě...)
- Výuka
Do popředí klademe zejména názornost výuky, vhodnou motivaci, využívání moderních metod a prostor pro vyjádření žáků. Učitelé mají možnost využívat řadu prostředků od běžných pomůcek k práci s PC, interaktivní tabulí, či použití jiné audiovizuální techniky. Formou projektů dochází k propojování mezipředmětových vztahů v jednom tématu s mnoha technikami (od kreslení, počítání, výtvarné činnosti přes využití rodného i cizího jazyka, PC..)
- Vyučovací a školní klima
Škola se snaží vytvářet příznivé vyučovací a školní klima. V rámci primární prevence probíhá testování klimatu tříd, je brán zřetel na jakákoliv upozornění případné šikany, zesměšňování či jiných patologických jevů. Problémy jsou řešeny okamžitě s výchovnou poradkyní či metodickými primární prevence. Snahou školy je vytvořit přátelské klima (učitelé i žáci), a bezpečné prostředí.
- Hodnocení žáků
Hodnocení žáků je dáno v základě klasicky – klasifikačním řádem. K tomu se přidružuje snaha o sebehodnocení žáků, prostor pro jejich zlepšení (vlastní aktivita žáků, činnost nad rámec výuky..) Učitelé seznamují žáky s tím, jak budou jejich práce hodnoceny, co vše přispěje ke zlepšení.
- Práce učitelů
Učitelé naší školy se připravují dle RVP Zdravé učení, metody své práce přizpůsobují potřebám jednotlivých tříd. V rámci možností navštěvují další vzdělávání pedagogických pracovníků. Je tu spolupráce učitelů navzájem, propojování jednotlivých předmětů. V případě potřeby kontaktují rodiče v zájmu žáků.
- Výsledky vzdělávání
Zpětnou vazbou pro naši školy je úspěšnost žáků na školách 3. stupně. Nejenom při přijímacích zkouškách, ale v dalším studiu. Tady je úspěšnost v minulých letech velmi příznivá. Žáci naší školy píší srovnávací testy, které si připravují vyučující sami nebo se jedná o oficiální testování (SCIO). Výchovná poradkyně připravuje žáky na rozhodnutí „kam na školu“ ve spolupráci se zástupci škol 3. stupně a Úřadu práce v Děčíně. Jde o vytvoření reálných představ o budoucím povolání s možností uplatnění se na trhu práce.
- Materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky
Škola je vybavena potřebným školním nábytkem, k dispozici jsou odborné učebny pro výuku chemie, fyziky, zeměpisu, biologie, cizích jazyků, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dějepisu a výuku informatiky. Při učebnách jsou kabinety s potřebnými pomůckami. K vzdělávání přispívá rovněž audiovizuální technika.
V rámci možností škola zabezpečuje další potřebné pomůcky pro výuku. Je tu snaha

o zkvalitnění prostor pro vyučování.

Cíle a kritéria vlastního hodnocení školy

Hlavní a dílčí cíle

Hlavním cílem vlastního hodnocení je zjištění, jak funguje škola.

Mezi dílčí cíle patří zvyšovat podíl spokojených rodičů s prací školy, funkčnost ŠVP, pravidelné konzultace rodičů s pedagogy nad výsledky výchovy a vzdělávání a práce skupin spolupracujících pedagogů (předmětové komise), podporovat spolupráci učitelů v rámci mezipředmětových vztahů.

Kritéria pro vlastní hodnocení jsou především

- úspěšní žáci, nejen ti s výborným prospěchem. Úspěšnost je chápána také možností uplatnit se po škole v učebních oborech, jinou aktivitou ve škole, spoluprací na projektech a jiných aktivitách jednotlivých tříd nebo školy.
- spokojení rodiče, kteří oceňují práci školy, nemají problém komunikace s učitelem v zájmu dítěte, jsou ochotni podílet se na akcích školy.
- učitelé, kteří mají snahu se dále sebevzdělávat a vnášet nové do života školy, kteří dokážou mezi sebou spolupracovat, kteří motivují žáky k lepším výsledkům, kteří mají snahu individuálně se věnovat slabším žákům a věnují se žákům nad rámec výuky formou kroužků.

Nástroje vlastního hodnocení

Pro vlastní hodnocení používá školu následující nástroje.

Jde o různé dotazníkové metody, šetření klimatu třídy, posuzování tématických žakovských prací a činností, úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách, Dotazníky si škola vytváří sama či využívá nabídky výzkumů. Pro šetření klimatu třídy jsou ve škole proškolené paní učitelky. Škola úzce spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Dotazníky se zadávají rovněž rodičům a učitelům s cílem zjistit jejich postoje vůči škole a spokojenost s její prací.

Nástrojem se také může stát řízený rozhovor či vhodně uspořádaná výuka s cílem získat potřebné informace pro vlastní hodnocení.

Hospitační činnost může posloužit také k poskytnutí zpětné vazby. S tím souvisí hodnocení učitelů vedením školy.

Ze strany učitelů patří další vzdělávání pedagogických pracovníků rovněž nástrojem k vlastnímu hodnocení. Také dodržování vedení pedagogické dokumentace, plnění učebních plánů.

Ze strany vedení školy bývá nástrojem hodnocení školy na pedagogických radách, předkládání výročních zpráv či kontroly metodických sdružení.

Časové rozvržení činností vedoucích k vlastnímu hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy probíhá v mnoha časových etapách.

Jedná se především o:

- pozorování (průběžně, celý školní rok)
- hospitace (během celého školního roku)
- sebehodnocení žáků (červen nebo září jednoho školního roku)
- hodnocení žáků (v průběhu celého školního roku)
- rozborů žakovských prací (průběžně)
- rozhovory (průběžně)
- další vzdělávání pedagogických pracovníků (průběžně)
- soutěže a olympiády (konec školního roku)

- zájmová činnost (začátek školního roku)

Doplnění poznámky k učebnímu plánu

1. Povinné plavání

Doplněné výstupy a učivo tělesné výchovy

Dle aktualizovaného RVP ZV z března 2017 se doplňují v kapitole 5.8.1 výstupy a učivo tělesné výchovy.

Výstupy:

- žák se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učivo plavání:

- hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.

Dodatek byl projednán v pedagogické radě: 22. 6. 2017

Dodatek byl projednán ve školské radě: 14. 6. 2017

Ředitelka školy schválila dne: 22. 6. 2017